

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Juridiskā palīdzība

Juridiskā palīdzība

Zviedrija

1 Ar kādām izmaksām ir saistīta tiesvedība un kurš tās parasti sedz?

Zviedrijā pats tiesvedības process ir par brīvu, izņemot prasības pieteikuma iesniegšanas nodevu, kas pašreiz ir 2 800 SEK (aptuveni 265 EUR). Gadījumos, kad strīda priekšmeta vērtība nepārsniedz 23 250 SEK (2 200 EUR), prasības pieteikuma iesniegšanas nodeva ir 900 SEK (85 EUR).

Ja Jums tiek piešķirta juridiskā palīdzība, prasības pieteikuma iesniegšanas nodevu samaksā valsts.

2 Kas ir juridiskā palīdzība?

Strīdiem (civillietām) ir pieejama šāda veida juridiskā palīdzība:

konsultācijas;

juridiskā palīdzība.

Abus palīdzības veidus regulē [Juridiskās palīdzības likums \(rättshjälpslagen\) \(1996:1619\)](#).

3 Vai man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Konsultācijas

Ikviens — fiziskas personas, asociācijas, uzņēmumi utt. — var saņemt juridiskas konsultācijas par jebkuru juridisku jautājumu.

Konsultācijas var sniegt advokāts vai advokāta palīgs advokātu birojā. Var saņemt līdz pat divām stundām ilgas konsultācijas, un tās var sadalīt vairākās sesijās. Par konsultācijām tiek iekasēta maksa. Maksa pašreiz ir 1 725 SEK (aptuveni 164 EUR) stundā. Ja pusei, kas saņem konsultāciju, nav pietiekamu finanšu līdzekļu, maksu var samazināt uz pusi. Bērniem, kuri saņem konsultācijas, par to parasti nav jāmaksā. Ja maksa ir samazināta, advokāts vai advokāta palīgs, kurš sniedza konsultāciju, starpību saņems no valsts.

Juridiskā palīdzība

Juridiskā palīdzība ir pieejama tikai fiziskām personām, tāpēc uzņēmumi, asociācijas u.c., nevar saņemt šāda veida palīdzību. Noteiktos apstākļos ir iespējams saņemt juridisko palīdzību attiecībā uz mirušas personas īpašumu. Visu ES dalībvalstu valstspiederīgajiem ir tādas pašas tiesības saņemt juridisko palīdzību kā Zviedrijas pilsoņiem.

Juridisko palīdzību var saņemt gandrīz visos juridiskajos jautājumos (skat. arī atbildi uz 4. jautājumu).

Lai saņemtu juridisko palīdzību, jāizpilda noteikti nosacījumi:

Jums jābūt saņēmumam vismaz vienu stundu ilgu juridisku konsultāciju;

Jūsu ienākumi nedrīkst pārsniegt finanšu sliekšni, kas šobrīd ir noteikts 260 000 SEK (aptuveni 27 375 EUR) apmērā. Aprēķinot ienākumus, tiek ņemts vērā pieteikuma iesniedzēja finansiālais stāvoklis kopumā. Piemēram, tiek ņemti vērā bērna uzturēšanas izdevumi, īpašums un parādi;

Jums ir vajadzīga juridiskā palīdzība, kā arī konsultācija, un šo vajadzību nevar saņemt nekādā citā veidā;

ņemot vērā attiecīgā jautājuma būtību un nozīmi, strīda priekšmeta vērtību un citus apstākļus, ir jāuzskata par pieņemamu, ka valsts piedalās izmaksu segšanā;

ja Jums ir —vai vajadzētu būt — tiesiskās aizsardzības apdrošināšanas polise, tā ir jāizmanto vispirms.

4 Vai juridisko palīdzību piešķir visu veidu tiesvedībā?

Konsultācijas

Kā jau iepriekš minēts atbildē uz 3. jautājumu, konsultācijas var saņemt par visiem juridiskajiem jautājumiem.

Piemēram, informāciju un konsultācijas var saņemt par:

noteikumiem, kas attiecas uz laulību un cita veida kopdzīvi;

noteikumiem, kas attiecas uz laulības šķiršanu;

uzturētājiem maksājumiem;

testamentiem un mantojumu;

pirkumiem un līgumiem.

Juridiskā palīdzība

Kā jau iepriekš minēts atbildē uz 3. jautājumu, juridisko palīdzību var saņemt gandrīz visos juridiskajos jautājumos, tomēr ir daži izņēmumi. Piemēram, juridisko palīdzību nevar saņemt jautājumos, kuros var saņemt valsts iecelta aizstāvja vai valsts nodrošināta advokāta palīdzību. Ja Jūs esat noziedzīga nodarījuma upuris, dažos gadījumos var iecelt "cietušās puses aizstāvi" (*målsägandebitråde*) (skat.

[Likumu 1988:609 par cietušo pušu aizstāvību \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#)). Šāda veida aizstāvja palīdzību cietušais var saņemt par brīvu. Viņu pienākums ir palīdzēt iesniegt civilprasību saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, piemēram, prasību par zaudējumu atlīdzināšanu. Ja Jums ir iecelts cietušās puses aizstāvis, Jūs nevarat saņemt arī juridisko palīdzību.

Dažos gadījumos ir jābūt īpašam pamatam, lai saņemtu juridisko palīdzību. Piemēram, jautājumos, kas jārisina ārvalstīs, vai lietās, ja ir skaidri zināms, ka prasības vērtība nepārsniegs 23 250 SEK (aptuveni 2 200 EUR).

5 Vai nepieciešamības gadījumā ir īpaša procedūra?

Gadījumos, kad pieteikums par juridiskās palīdzības sniegšanu ir jāizskata nekavējoties, nav paredzēts īpašs process. No otras puses, no procesuālo tiesību vispārējiem principiem izriet, ka lieta vai tiesvedība ir jāizskata pēc iespējas ātrāk.

6 Kur ir atrodamā juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Zviedrijas Valsts tiesu administrācija (*Domstolsverket*) ir sagatavojusi vienkāršu [pieteikuma veidlapu](#) ar norādēm, kā to aizpildīt. Veidlapa ir pieejama gan Juridiskās palīdzības iestādē (*Rättshjälpsmyndigheten*), gan tiesās. Veidlapu var saņemt arī [Zviedrijas Valsts tiesu administrācijā](#).

7 Kādi dokumenti jāiesniedz kopā ar juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapu?

Kā minēts atbildē uz 6. jautājumu, Zviedrijas Valsts tiesu administrācija cita starpā piedāvā vienkāršu [pieteikuma veidlapu](#), kurā ir arī norādījumi par tās aizpildīšanu. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzu, sazinieties ar [Zviedrijas Valsts tiesu administrāciju](#).

Cita starpā pieteikumā par juridiskās palīdzības saņemšanu ir jānorāda informācija par juridisko jautājumu, uz kuru attiecas pieteikums, par to, vai attiecīgais jautājums ir jāizskata ārvalstīs, vai šajā jautājumā esat saņēmis juridisku konsultāciju, vai Jums ir vai arī ir bijusi tiesiskās aizsardzības apdrošināšanas

polise, kas attiecas uz konkrēto jautājumu, un informācija par Jūsu finansiālo stāvokli un citiem apstākļiem. Minētā informācija jānorāda [veidlapā](#), kura ir pieejama Zviedrijas Valsts tiesu administrācijā.

Citi dokumenti nav jāpievieno. Tomēr var būt lietderīgi pievienot citus pieejamos dokumentus, lai apstiprinātu sniegto informāciju.

8 Kur ir jāiesniedz juridiskās palīdzības pieteikuma veidlapa?

Pieteikums par juridiskās palīdzības sniegšanu ir jānosūta tiesai vai iestādei, kura ir kompetenta izvērtēt pieteikumus par juridiskās palīdzības sniegšanu.

Ja lieta vai ar konkrētu civillietu saistīta tiesvedība tiek izskatīta tiesā, tiesai ir jāizskata pieteikums par juridiskās palīdzības sniegšanu. Pretējā gadījumā lēmumu par juridiskās palīdzības sniegšanu pieņem [Juridiskās palīdzības iestāde](#).

9 Kā es varu noskaidrot, vai man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Juridiskās palīdzības iestāde vai tiesa, kas izskata Jūsu pieteikumu par juridiskās palīdzības sniegšanu, Jūs rakstiski informēs par pieņemto lēmumu.

10 Kas man būtu jā dara, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Ja Jums tiks piešķirta juridiskā palīdzība, vienlaikus Jums tiks norīkots aizstāvis, kurš sniegs juridisko palīdzību. Lai saņemtu plašāku informāciju, Jums ir jāsaazinās ar šo aizstāvi.

11 Kurš izraugās manu advokātu, ja man ir tiesības saņemt juridisko palīdzību?

Par aizstāvi, kas sniedz juridisko palīdzību, var norīkot advokātu vai advokāta palīgu, vai jebkuru citu piemērotu personu. Ja Jūs pats esat ieteicis piemērotu personu, šo personu norīkos, ja tas būtiski nepalielinās lietas izmaksas vai ja nebūs tpaša iemesla to nedarīt.

12 Vai juridiskā palīdzība sedz visas tiesvedības izmaksas?

Ja tiek piešķirta juridiskā palīdzība, valsts sedz šādas izmaksas:

aizstāvja, kas sniedz juridisko palīdzību, izmaksas par līdž pat 100 darba stundām, ja vien tiesa nav noteikusi citādi;

saprātīgas izmaksas, kas saistītas ar pierādījumu iesniegšanu vispārīgajā tiesā, Zviedrijas darba tiesā (*Arbetsdomstolen*) vai Zviedrijas komercietesā (*Marknadsdomstolen*);

izmeklēšanas izmaksas, kas radušās, lai nodrošinātu Jūsu tiesību aizsardzību, ja tās nepārsniedz 10 000 SEK (aptuveni 1 053 EUR);

starpniecības izmaksas saskaņā ar [Zviedrijas Procesuālā kodeksa \(rättegångsbalken\)](#) 42. nodaļas 17. iedaļu;

pieteikuma iesniegšanas un izskatīšanas izmaksas, kā arī sprieduma izpildes izmaksas.

No otras puses, Jums būs jāsedz visas izmaksas, ko nesedz juridiskā palīdzība. Tomēr šīs izmaksas ir iespējams atgūt no otras puses, ja spriedums ir Jums par labu.

Ja Jums tiek piešķirta juridiskā palīdzība, Jums ir jāpiedalās izmaksu segšanā, samaksājot maksu par juridisko palīdzību. Šī maksa ietver aizstāvja, kas sniedz juridisko palīdzību, izmaksu noteiktu procentuālo apjomu. Maksas noteikšanas sistēmai ir seši līmeņi atkarībā no Jūsu ienākumiem; tie ir izteikti fiksēta ienākuma kategorijās Zviedrijas kronās (SEK). Dažādās kategorijās norādītais procentuālais apjoms svārstās no 2 % līdz 4 %. Kategoriju, kura atbilst Jūsu ienākumiem un līdz ar to arī procentuālo apjomu, kas Jums jāmaksā, nosaka, pamatojoties uz Jūsu finansiālo stāvokli. Tas tiek aprēķināts, ņemot vērā Jūsu ikgadējos ienākumus, apgādājamo personu skaitu un Jūsu finanšu aktīvus. Maksa par juridisko palīdzību aizstāvim, kas sniedz juridisko palīdzību, Jums ir jāmaksā pastāvīgi, tiklīdz rodas izmaksas.

13 Kurš sedz pārējās izmaksas, ja man ir tiesības saņemt tikai ierobežotu juridisko palīdzību?

Ja Jums ir piešķirta juridiskā palīdzība, tas nozīmē, ka Jums ir pieejamas arī visas Zviedrijas juridiskās palīdzības sistēmas priekšrocības (skat. atbildi uz 12. jautājumu). Attiecīgi nav iespējams saņemt juridisko palīdzību tikai par konkrētu daļu.

No otras puses, papildus juridiskās palīdzības sistēmai ir iespējams saņemt finansiālu palīdzību noteiktu izmaksu segšanai, kas saistītas ar tiesvedību, proti, lai segtu ceļa izdevumus nokļūšanai tiesā un izdevumus, kas saistīti ar liecinieku nogādāšanu uz tiesas sēdi. Ja Jūs esat lietas vai tiesvedības dalībnieks un esat uzaicināts ierasties tiesā, Jūs varat lūgt valstij segt Jūsu **ceļa un uzturēšanās** izdevumus, ja tie uzskatāmi par saprātīgiem (skat.

[Zviedrijas Procesuālā kodeksa 11. nodaļas 6. iedaļu](#)). Ja valsts uzskata, ka tas ir pieņemami, ņemot vērā Jūsu finansiālos apstākļus, tā var izmaksāt

kompensāciju lieciniekam, lai segtu nepieciešamās ceļa un uzturēšanās izmaksas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar laika zaudējumu (skat.

[Zviedrijas Procesuālā kodeksa 36. nodaļas 24. iedaļu](#)). Juridiskām personām ceļa un uzturēšanās izdevumu kompensācija saistībā ar ierašanos tiesā nav pieejama.

14 Vai juridiskā palīdzība attiecas arī uz pārsūdzībām?

Jā, bet kompensācija aizstāvim, kas sniedz juridisko palīdzību, sedz ne vairāk kā 100 darba stundas. Ja 100 darba stundas tiek izmantotas pirmās instances tiesvedības procesa laikā, augstākas instances tiesvedības procesa izmaksas netiks segtas.

15 Vai juridisko palīdzību var atsaukt pirms tiesvedības pabeigšanas (vai arī anulēt pēc tiesvedības pabeigšanas)?

Jūs, protams, vairs nesaņemsiet juridisko palīdzību, kad tiesas process tiks uzskatīts par slēgtu. Tāpat juridiskā palīdzība ir jāpārtrauc, ja Jūsu aizstāvis, kas sniedz juridisko palīdzību, ir nostrādājis 100 darba stundas. Tomēr tiesa var nolemt, ka juridiskā palīdzība var tikt sniegta arī turpmāk.

Dažos gadījumos juridisko palīdzību var pārtraukt arī pirms termiņa. Tas notiek, piemēram, ja Jūs nesamaksājat maksu par juridiskās palīdzības sniegšanu vai ja esat sniedzis nepareizu informāciju un juridiskā palīdzība netiktu sniegta, ja Jūs būtu iesniedzis pareizo informāciju. Vēl viens iemesls, kādēļ juridiskās palīdzības sniegšana var tikt pārtraukta pirms termiņa, ir tas, ka Jūsu aizstāvis, kas sniedz juridisko palīdzību, ir nostrādājis 100 darba stundas, un tiesa nav nolēmusi, ka juridiskā palīdzība ir jāturpina sniegt arī turpmāk.

16 Vai es varu apstrīdēt atteikumu piešķirt juridisko palīdzību?

Jā. Jums ir tiesības pārsūdzēt lēmumu nesniegt juridisko palīdzību. Ja šo lēmumu ir pieņēmusi tiesa, lēmumu var pārsūdzēt tādā pašā veidā kā jebkuru citu lēmumu. Kad tiesa rakstveidā paziņos Jums par lēmumu, tā arī sniegs informāciju par to, kā pārsūdzēt lēmumu. Tomēr, ja lēmumu ir pieņēmusi Juridiskās palīdzības iestāde, pārsūdzība jāiesniedz [Juridiskās palīdzības padomei \(Rättshjälpsnämnden\)](#).

Papildu informācija

Lai saņemtu papildu informāciju par Zviedrijas juridiskās palīdzības sistēmu un iesnieguma veidlapas, lūdzu, sazinieties ar Zviedrijas Valsts tiesu administrāciju:

Swedish National Courts Administration

SE-551 81 JÖNKÖPING, Sweden

<https://www.domstol.se/>

Tālr.: +46 36 15 53 00

Fakss: +46 36 16 57 21

Lapa atjaunināta: 08/07/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.